

(argumenten die mogelijk ‘helpen’)

FRANS IN TIEN PUNTEN
HAVO 4/5- VWO 4/5/6

(Zie ook het stukje in de dekanenspecial voor de 3e klas.)

De schrijver van dit bericht loopt aan onze school en, in mindere mate, op zijn andere werkplek, nog wel eens op tegen vooroordelen ten opzichte van het Frans. Vaak ontwikkelt een gesprekje over de door hem gegeven taal zich volgens een hem maar al te bekend patroon. "Het Frans is een mooie taal", zegt zijn opponent. Ondergetekende beaamt dit dan onmiddellijk (en vindt trouwens Italiaans, Engels/Duits en Spaans ook mooi <wel in de hier aangegeven volgorde...>) en weet dat hij zich hierna meestal moet verdedigen omdat het Frans in veel opzichten "moeilijk" wordt gevonden. En jawel hoor, zijn ‘interlocuteur’ zegt dan ook, enigszins geërgerd omdat hij onderbroken werd: “Maar het is wel moeilijk”. Dan volgt mijn verdediging. Ten slotte vraagt zijn gesprekspartner wat je "eigenlijk aan Frans hebt", want bij vervolgoopleidingen zou er "niet vaak naar gevraagd" worden.

Omdat ik al mij al talloze keren heb moeten verweren tegen dergelijke opmerkingen en omdat jullie samen met je ouders binnenkort een keuze moeten maken tussen de vele, in de bovenbouw, aangeboden vakken, volgt hieronder een tiental van de meest gestelde vragen en van de meest gemaakte opmerkingen over Frans, voorzien van commentaar van mijn kant.

Ik hoop natuurlijk dat één en ander bijdraagt tot het wegnemen van de vooroordelen en dat jullie dan op zuivere gronden kiezen, of niet kiezen, voor Frans.

1) "Frans is van weinig nut".

Frans is nog steeds de internationale taal nummer twee (en nummer 1 of 2 bij vele instellingen en in de diplomatie; het telt meer sprekers dan Duits (maar minder dan Engels, Spaans en talen Chinees en Russisch). En... Frankrijk is al jaren vakantieland nummer 1 en Fransen worden er enigszins 'gallisch' van gebroken Engels (want, mocht ij het al beter spreken, zij in de regel niet...).

2) "In Europa heb je meer aan Duits, vooral na de val van de Berlijnse muur."

Het belang van Duits wordt in Nederland nog al eens onderschat; het is zeker de taal van Midden-Europa. Maar het Frans 'begint' al in België, wordt ook in West-Zwitserland gesproken en is de 'toegangstaal' tot Zuid-Europa (met kennis van Frans leer je veel sneller en gemakkelijker Spaans, Portugees en Italiaans) en tot gedeelten van Afrika.

3) "Voor de handel heb je meer aan Engels en aan Duits."

Dit lijkt mij een groot misverstand. Veel Nederlanders ondervinden door schade en schande dat zij op Franstalige markten het nakijken hebben wanneer er Engelse (!) en vooral Duitse concurrenten zijn met een grotere beheersing van ... het "français d'affaires". Beheersing van het Frans (en niet een moeizame communicatie met Fransen in het Engels met Fransen) zal je vaak een streepje voor geven !

4) "Je kan later altijd nog een cursus volgen als je Frans nodig hebt."

Ik heb het vermoeden dat dit evenzeer, zo niet meer, geldt voor Duits. En, iemand die tot

en met het eindexamen Frans heeft gevolgd, kan gelijk een handelskursus Frans volgen en hoeft niet eerst, moeizaam, en tegen hoge kosten, basiskennis te herhalen of aan te leren. (Juist van het Frans, dat veel verschilt van het Nederlands, kan je het best maar op jonge leeftijd de grondbeginselen aanleren.)

5) "Engels en Duits zijn makkelijker."

Misschien is dit voor sommigen het geval in de onderbouw, maar klopt het ook voor de hogere klassen? Zelf geloof ik dat jullie daar beter Engels weten te spreken en dat jullie denken beter Engels en Duits te verstaan. Maar Frans blijkt niet te moeilijk te zijn bij toetsen. En zijn Engels en, vooral, Duits, werkelijk zo makkelijk te schrijven?

6) "Voor Frans heb je altijd veel huiswerk, zeker bij bepaalde docenten."

Hoewel deze opmerking vooral slaat op de onderbouw, is het is een teer punt voor mij. Je moet bij Frans in elk geval regelmatig en geordend werken: je woordenschat moet vergroot worden (60 % van de abstracte woordvormen is overigens vrijwel gelijk aan die van de Engelse taal; duizenden Franse woorden gebruiken wij Nederlanders ook) en je moet moeite willen doen voor het op peil houden van de beheersing van pronoms- en subjonctiefregels (hier is het Engels heel wat makkelijker, maar het Duits niet).

7) "Die Franse werkwoorden zijn zo moeilijk."

Het hangt er maar van af hoe ver je wilt gaan in het gebruik ervan. In het Spaans, Italiaans, Latijn en Grieks zijn ze nog veel lastiger en, afgezien van twee (van de vier) subjonctief-tijden en een paar tijden van de lijdende vorm, hoeven zij voor leerlingen geen problemen op te leveren, en zeker niet in de bovenbouw. Als je zelf in een stuk of zes tijden kunt praten en schrijven is dat al heel mooi, en genoeg.

8) "Ik heb zo'n moeite met Frans lezen; het kost zoveel tijd."

Dit is vooral een kwestie van het opbouwen van een woordenschat in de lagere klassen. Juist veel eenvoudige woorden lijken niet op die van het Nederlands en zijn inderdaad moeilijker dan ermee overeenkomende termen van het Engels en van het Duits. **Een speciaal boek zal in HAVO-4 en VWO-3 zorg dragen voor voldoende woordkennis.** Het volgen van films met ondertitels (op Nederlandse kanalen in het Nederlands, op de zender TV-5 in het Frans (!)) helpt je ook. Daar kan je halverwege de derde klas al mee beginnen.

9) "Voor veel studies en vervolgopleidingen wordt geen Frans geëist."

Dat is helaas waar, hoewel niet bij alle. Maar bij veel beroepen en vakken kan je er een nuttig gebruik van maken. Ik noem:

=====lijst=====

10) "Wat is voor mij de voordelen van het volgen van twee of drie moderne vreemde talen?"

Een nadeel schijnt voor bepaalde leerlingen te zijn dat zij drie of vier boekenlijsten moeten samenstellen (met die van Nederlands erbij). Maar je mag bij Frans vrij je boekenkeus (zonder puntensysteem) bepalen en de boekenlijst van vroeger is verdwenen; er komt nu een leesdossier.

De voordelen zijn overduidelijk. Je neemt kennis van iets anders dan alleen de Nederlandse cultuur en de Anglo-Amerikaanse leefvormen, en naast zakelijke voordelen bieden Frans en/of

Duits je zo een grote verruiming van je blik op de wereld.